

Persbericht MIRA Indicatorrapport 2010

Crisis versterkt trend van dalende druk op milieu

Een combinatie van volgehouden milieumaatregelen en de economische crisis doen de druk op het milieu verder dalen. De crisis geeft een extra stoot aan een trend die al eerder merkbaar was: Vlaanderen verbruikt minder energie en de industriële uitstoot daalt. Positief is alleszins dat Vlaanderen vooruit loopt op de Kyoto-doelstelling en dat de luchtkwaliteit verder verbetert.

Sinds 2005 daalt het energiegebruik in Vlaanderen. Deze recente trend wordt versterkt door de financieel-economische crisis. Het energiegebruik lag in 2009 5% lager dan in 2008 en 6% lager dan in 2007, het laatste volledige jaar voor de crisis. Ook het transport en dan vooral het goederenvervoer, laat in 2009 voor het eerst een uitgesproken daling van het energiegebruik optekenen.

De gevolgen van de economische crisis zien we ook terug in de dalende cijfers van de industriële emissies naar lucht en water. Zo daalde bijvoorbeeld de uitstoot van stikstofoxiden (NO_x) van de deelsector metaal fors in 2009, hoofdzakelijk door de tijdelijke stilstand van belangrijke installaties.

Verkeer

Bij het goederenvervoer verminderde het aantal tonkilometers in 2008 met 14% en in 2009 met 18% ten opzichte van 2007. Samen met het gebruik van biobrandstoffen kon dit de stijgende trend in broeikasgasemissies doen keren. Ook de verzurende emissies en de emissies van ozonprecursoren dalen sterk in 2009. Dit is toe te schrijven aan een combinatie van milieumaatregelen, meer bepaald de invoering van Euro V-motoren bij vrachtwagens, en een lagere activiteit.

Het personenvervoer vertoont een iets ander beeld. In 2008 daalde het aantal personenkilometers (wegverkeer en spoor) voor het eerst sinds 2000, maar in 2009 steeg het opnieuw tot het niveau van 2007. De CO₂-emissie daalde wel verder in 2009 door het stijgend gebruik van energiezuinige wagens en van biobrandstoffen voor wegverkeer.

Vlaanderen vooruit op Kyoto-doelstelling

De uitstoot van broeikasgassen in Vlaanderen bleef voor het derde opeenvolgende jaar onder het Kyoto-plafond voor de periode 2008-2012. Al ligt de uitstoot van CO₂ nog altijd hoger dan in 1990 toch kent Vlaanderen sinds 2005 een aanhoudende daling en is de Vlaamse economie de jongste twee decennia 30% koolstofarmer geworden. Het nakomen van de Kyoto-verplichting is vooral het resultaat van belangrijke reducties in de uitstoot van andere broeikasgassen.

De jaren 2008 en 2009 kenden relatief koude wintermaanden. De verwarmingsbehoefte lag daardoor 16% hoger dan in 2007. Toch wisten de huishoudens en de sector handel en diensten, die vooral energie gebruiken om gebouwen te verwarmen, de stijging van hun energiegebruik sinds 2007 te beperken tot respectievelijk 5% en 7%. Dit is een belangrijke indicatie van het effect van energiebesparende maatregelen en de overstap naar hernieuwbare energiebronnen, naast een mogelijke impact van de crisis. Via maatregelen zoals dak- of zoldervloerisolatie en door enkel glas en inefficiënte verwarmingsinstallaties te vervangen wil het Pact 2020 een aanzienlijke daling van het energiegebruik in gebouwen realiseren.

Luchtkwaliteit verbetert verder

In 2009 daalde de uitstoot van PM10 en het nog meer schadelijke PM2,5 met respectievelijk 33% en 40% ten opzichte van 2000. Voor de uitstoot van PM2,5 zijn transport (32%) en de industrie (25%) de belangrijkste bronnen. De emissie van de landbouw steeg evenwel in 2009 vooral door de grotere veestapel. De grenswaarde voor de jaargemiddelde PM10-concentratie werd in 2008 en 2009 in geen enkel meetstation overschreden. De grenswaarde voor de daggemiddelde PM10-concentratie werd in 2009 nog op 9 van de 33 meetplaatsen overschreden. Dit is een verbetering tegenover de vorige jaren. Iets minder dan 10% van de bevolking was nog blootgesteld aan te veel PM10.

De concentratie van het kankerverwekkende benzeen in de lucht daalde verder, tussen 2007 en 2009 met 9%. Naast de afname van het aantal voertuigkilometers met benzine-wagens spelen ook de verstrengde Europese emissienormen voor nieuwe voertuigen en de kwaliteitseisen voor brandstoffen een belangrijke rol. Daarentegen blijft de emissie van PAK's de laatste jaren status-quo. De toenemende verdieselijking van het wagenpark speelt hierin een rol. Positief is dat de emissie van de meest schadelijke PAK's in absolute hoeveelheden afneemt.

In 2009 was de ozonoverlast laag in Vlaanderen, deels door de meteorologische omstandigheden. Om de doelstellingen overal en blijvend te behalen zijn duurzame maatregelen voor de verdere emissiereductie van ozonprecursoren (en vooral stikstofoxiden) in alle Europese landen noodzakelijk.

Het MIRA Indicatorrapport 2010 signaleert positieve en negatieve milieu-effecten. Extra aandacht voor bijkomende milieu-investeringen blijft noodzakelijk om de milieukwaliteit duurzaam te verbeteren. Dat bewijst de uitbouw en de verbetering van de openbare waterzuivering. Zo nam het aantal huishoudens in de periode 2000-2008 toe met 8% en toch halveerde de belasting van het oppervlaktewater met biochemisch zuurstofverbruik.

Het MIRA Indicatorrapport 2010 (D/2010/6871/034) is een uitgave van de Vlaamse Milieumaatschappij. Het rapport is te raadplegen op www.milieurapport.be en kan ook aangevraagd worden bij het Infoloket van de Vlaamse Milieumaatschappij: info@vmm.be of 053/726 445.

Mie Van den Kerchove

0476/205.024
